

Obsah

Prispěvatelé a spolupracovníci xi

Čtvrtá etapa

Jde o krátkou éru od roku 1951, kdy se promítal krátký snímek *Gerald McBoing Boing* společnosti UPA, do roku 1960, kdy se uskutečnil první ročník mezinárodního festivalu animovaných filmů ve francouzském městě Annecy. Tato etapa je charakteristická svou nestálostí. Disney a jeho napodobitelé ztráceli na síle, UPA představila nový styl, začala éra televize a v Evropě se rodila originální autorská animace. Proto danou etapu nazýváme jako „Zrození stylu (1951–1960)“.

1 AMERIKA 3

Po „dlouhém telegramu“	3
Kultura	4
Všemohoucí a podezíravé	5
Gerald McBoing Boing	6
UPA	6
Pete Burness	8
Robert Cannon	10
John Hubley	10
Teorie odvozená z praxe	11
Hvězdná dráha	12
Walt Disney	13
Warner Bros.	14
Friz Freleng	14
Chuck Jones	15
Michael Maltese	20
Znovuzrození Terrytoons	21
Oáza Waltera Lantze	22
Kočka a myš z MGM	22
Od Fleischer k Famous	23

Buninovy loutky	23
Televize 101	24
Televize a americká animace	24
Jay Ward	25
Televize a animované reklamy	25
Experimentální filmové hnutí západního pobřeží	26
Jordan Belson	26
Harry Smith, kouzelník nebe a země	28
Tajemství Hye Hirshe	30
Kanadský fenomén	31
Norman McLaren	32
Něco navíc	38

2 ZÁPADNÍ EVROPA 43

Velká Británie	43
John David Wilson	44
John Halas a Joy Batchelorová	44
Francie	47
Paul Grimault	47
Vladislav Starevič a celovečerní film	48
Německo	50
Spolková republika Německo	50
Rakousko	51
Švýcarsko	52
Dánsko	52
Kaj Pindal	53
Bent Barfod	54
Norsko	56
Finsko	57
Řecko	57
Itálie	58
Portugalsko	58

3 VÝCHODNÍ EVROPA 59

Polsko	59
--------	----

Československo a loutky	59	né státy, druhou polovinu komunistický Sovět-	
Hermína Týrlová	61	ský svaz. Toto období nazýváme „Tři trhy	
Karel Zeman	62	(1960–1991)“.	
Jiří Trnka	64	8 TŘI TRHY (1960–1991)	101
Hudba loutek	68	Globální stabilita	101
Maďarsko	69	Zdánlivě snadná pravidla hry	101
Jugoslávie: První etapa záhřebské školy	69	Animace na rozcestí	102
Chorvatsko	70	9 AMERIKA	104
Bulharsko	72	Na velkém plátně – krátké filmy	104
Rumunsko	72	Na velkém plátně – celovečerní filmy	105
Něco navíc 1	73	Stephen Bosustow	106
Něco navíc 2	75	Kocour na rušné ulici	107
4 SOVĚTSKÝ SVAZ	78	Ray Harryhausen	108
Rusko	78	Na malé obrazovce	109
Ivan Ivanov-Vano	81	Weston Woods, z knihy do filmu	112
Litva	85	Nezávislí filmaři	113
Gruzie	85	Ernest Pintoff	114
5 ASIE	87	Jane Aaronová	114
Japonsko	87	John Canemaker	116
Začátky společnosti Tóei dóga	87	George Griffin	116
Chvályhodní tvůrci	89	Vynalézaví tvůrci	120
Jasudži Mori	89	John a Faith Hubleyovi	120
Otogi Pro	90	Will Vinton	123
Experimenty	91	Výtvarní umělci v animaci	125
Čína	91	Jules Engel	125
6 LATINSKÁ AMERIKA	93	Robert Breer	129
Mexiko	93	John Whitney	131
Venezuela	94	James Whitney	132
Brazílie	94	Lawrence Jordan	134
Argentina	94	Nepřehlédnutelné osobnosti	135
7 AFRIKA	96	Stan VanDerBeek	136
Jihoafrická republika	96	Kanada	137
Pátá etapa	99	National Film Board	
Pátá etapa začíná rozvojem televizních seriálů		míří k oblakům	137
a autorské animace a končí se závěrem stu-		Pierre Hébert	140
dené války. Navzdory členitosti a velkým		Vancouver a spol.	142
změnám v oblasti filmového trhu (zejména		Caroline Leafová	144
v televizi a reklamě) a technologií (například		Ishu Patel	146
počítače) jde v zásadě o jednotné období, jež		Frédéric Back	146
se řídí politickým a hospodářským rozdělením		Něco navíc 1	148
světa: jednu polovinu ovlivňují liberální Spoje-		Něco navíc 2	149
		Něco navíc 3	150
		Něco navíc 4	152

10 ZÁPADNÍ EVROPA 154

Animovaná Evropská unie	154
Klasy studií	155
Nové technologie	155
Předprodukce	155
Cartoon Forum	156
Cartoon d'Or	156
Cartoon Movie	156
Velká Británie: Dobrá léta	157
Alison de Vere	158
Bratři Quayové	159
Aardman a spol.	166
George Dunning	168
Žlutá ponorka	168
Richard Williams	169
Bob Godfrey	170
Irsko	171
Aidan Hickey	171
Jimmy Murakami	172
Francie: Od řemesla k vyšším ambicím	174
Další francouzští animátoři	175
Jean-François Laguionie	176
Piotr Kamler	179
Walerian Borowczyk	180
Peter Foldes	181
Úspěšná 80. léta	182
Belgie	183
Raoul Servais	183
Nizozemsko	186
Børge Ring	188
Paul Driessen	188
Západní Německo (Spolková republika Německo)	191
Wolfgang Urichs	192
Helmut Herbst	192
Franz Winzentsen	193
Osmdesátá léta	194
Curt Linda	195
Jan Lenica	195
Rakousko	196
Švýcarsko	198
Dánsko	202
Lejf Marcussen	204
Jannik Hastrup	205
Švédsko: Konjunktura	206

Norsko	210
Finsko: Zdrženlivost a klid	212
Island	213
Řecko	214
Itálie: Allegro non troppo	216
Bruno Bozzetto	216
Gianini a Luzzati	218
Osvaldo Cavandoli	220
Guido Manuli	220
Manfredo Manfredi	221
Cioni Carpi	221
Španělsko	223
Francesc Macián	223
Zábavní studia	224
Nezávislí	226
Portugalsko	227
Artur Correia	227
Ricardo Neto	228
Další talenty	229
Něco navíc 1	230
Něco navíc 2	230
Něco navíc 3	232
Něco navíc 4	233
Něco navíc 5	234

11 VÝCHODNÍ EVROPA 236

Německá demokratická republika	236
Undergroundové animované filmy	240
Polsko: Poezie pesimismu	242
Miroslaw Kijowicz	242
Daniel Szczechura	243
Stefan Schabenbeck	243
Ryszard Czekala	244
Řemeslo, experiment a sarkasmus	244
Československo: Trnkovi následovníci	246
Jiří Brdečka	247
Koňská opera	248
Břetislav Pojar	249
Jan Švankmajer	250
Po boku mistrů	254
Slovensko	256
Maďarsko	257
Jugoslávie: Nová záhřebská škola	261
Tomica Simović, animace orchestru	262
Nedeljko Dragić	264

Zlatko Grgić	264	Fjodor Chitruk	294
Borivoj Dovniković	265	Eduard Nazarov	296
Igor Savin, animace syntežátoru	266	Garri Bardin	297
Zlatko Bourek	268	Andrej Chržanovskij	298
Ante Zaninović	269	Jurij Norštejn	300
Marks a Jutriša	269	Frančeska Jarbusovová	304
Pavao Šalter	270	Staré a nové	305
Zdenko Gašparović	270	Perestrojka	306
Joško Marušić	271	Něco navíc	308
Další tvůrci	271	13 SOVĚTSKÝ SVAZ II	312
Animace mimo Záhřeb	272	Estonsko	312
Slovinsko	272	Lotyšsko	314
Srbsko	272	Arnolds Burovs	314
Bosna a Hercegovina	273	Další loutkáři	316
Severní Makedonie	273	Ploškové počátky	316
Bulharsko	273	Šmerlis	316
Rumunsko	275	Litva	317
Albánie	277	Bělorusko	318
Něco navíc	277	Moldavsko	319
12 SOVĚTSKÝ SVAZ I	280	Ukrajina	319
Rusko	280	1960–1963: Počátky	319
Tání	280	1964–1967: Tvůrčí hledání	319
Uznání	280	1968–1984: Tvůrčí rozmach	319
Stagnace	281	1985–1991: Perestrojka (přestavba)	320
Nejlepší animace vůbec	282	Gruzie	320
Stagnace střídá stagnaci	283	Arménie	323
Prvotřídní líhně v Sojuzmultfilmu	284	Ázerbájdžán	326
Anatolij Karanovič	284	Kazachstán	327
Roman Kačanov	285	Amen Chajdarov	327
Konečně Čeburaška	285	Uzbekistán	328
Anatolij Petrov	286	Loutka 60. let	328
Boris Stěpancev	287	O deset let později	329
Nikolaj Serebrjakov	287	Rozkvět	329
Ivan Ufimcev	288	Kyrgyzstán	330
Vadim Kurčevskij	288	Zkouška odolnosti (1977–1980)	330
Gennadij Sokolskij	288	Umělecké filmy a pohádky	
Leonid Nosyrev	289	(1981–1987)	331
Stanislav Sokolov	289	Triumf umělecké kinematografie	
Iděja Garaninová	290	(1987–1990)	332
Nina Šorinová	291	Tádžikistán	332
A mnozí další	291	Turkmenistán	333
Multtelefilm, konkurent		14 ASIE	335
Sojuzmultfilmu	293	Japonsko	335
Aida Zjablikovová	293	Japonská televize	335
Anatolij Solin	294		

Tecuwan Atomu a počátky		Severní Korea	383
televizní animace	336	Čína	383
Osamu Tezuka	337	Tchaj-wan	385
Muši Productions	339	Hongkong	385
Tezuka Productions	341	Indie	385
Studio Tacunoko	343	Films Division	386
A Production / Šin'ei dóga	344	Omezená animace	387
Úspěchy společnosti Tóei	345	Soukromá studia	388
Animéšon sannin no kai	346	Výuka animace	388
Jódži Kuri	347	Osobní filmy	389
Animace versus videoart	352	Černá dekáda	389
Loutková animace	354	Srí Lanka	390
Kihačiró Kawamoto	356	Vietnam	390
Faktor tokusacu	359	Thajsko	390
Rozmach anime na Západě	360	Malajsie	391
Před boomem anime	361	Singapur	392
Boom anime v Evropě a jeho		Indonésie	393
ozvěny ve Spojených Státech	362	Filipíny	394
Evropa	362	15 AFRIKA	394
Spojené státy	363	Alžírsko	394
Deset šampionů	364	Tunisko	395
UFO Robot Grendizer	364	Egypt	395
Mazinger Z	365	Mali	397
Vesmírná bitevní loď Jamato	365	Niger	397
Tým nindža-vědců		Senegal	398
Gaččaman	365	Libérie	398
Vesmírný pirát kapitán		Pobřeží slonoviny	398
Harlock	366	Ghana	398
Candy Candy	366	Togo	399
Gundam	366	Burkina Faso	399
Růže z Versailles	367	Kamerun	399
Sebranka z planety Ur	367	Zair	399
Kapitán Cubasa	368	Burundi	399
Anime	369	Zambie	399
Otaku	370	Mosambik	400
Original Anime Video	371	Mauricius	400
Zahraniční spolupráce	371	Jihoafrická republika	400
Krize v polovině 80. let	372	Sekce animace SABC	400
Akira a konec destiletí	373	Alternativní zakázková animace	
Izrael	373	pro jihoafrickou televizi	
Turecko	374	(1976–1988)	402
Irák	375	Dave McKey Animation Services	402
A Sezam se otevřel	375	Annie-Mation Studios	403
Írán	377	Glenn Coppens Cartoons	403
Mongolsko	378	Něco navíc 1	404
Jižní Korea	378		

Něco navíc 2	404
Něco navíc 3	405
16 LATINSKÁ AMERIKA	406
Mexiko	406
Kuba	408
Nikaragua	410
Kostarika	410
Kolumbie	411
Venezuela	412
Peru	413
Brazílie	415
Bolívie	420
Jesús Pérez	420
Chile	422
Argentina	423
Uruguay	424

17 OCEÁNIE	425
Austrálie	425
Yoram Gross	428
Nezávislí filmaři	429
Komici	431
Avantgardní animace	431
Harry Reade	432
Nový Zéland	433
18 NA ZÁVĚR	438
Počítače a animace	438
Mistrovské hlasy	445
<i>Ediční poznámka</i>	450
<i>Jmenný rejstřík</i>	453
<i>Rejstřík filmových děl</i>	487

12 SOVĚTSKÝ SVAZ	434
Něco navíc	434
Busko	435
Táti	435
Uznání	437
Stagnace	437
Nejlepší animace vůbec	438
Stagnace střídá stagnaci	438
Prvotřídní líně v Sovětském svazu	438
Anatolij Karanov	438
Roman Kačanov	439
Konečně Čeburaška	439
Anatolij Petrov	439
Boris Stěpanov	439
Nikolaj Serebrjakov	439
Ivan Ufimov	439
Vladimir Kurčev	400
Glenn Sokolov	400
Leningradská republika	400
Seke animace	400
Alternativní zakázka	402
Nina Šiminová	402
A mnozí (1976-1988)	402
Dave McKee	402
Annie-Matton	403
Glenn Coppen	403
Něco navíc	404